

”בשנת 2009 נציין שישים שנה לקיומה של אונר”א. מועדים מסוג זה הם הזדמנות להתבונן בכובד ראש בתפקיד שאנו ממלאים בסגה ארוכת השנים של הגלות הפלסטינית. נקודות ציון אלו מעמידות בפנינו את האפשרות לשקול מה עוד ביכולתנו, כגורם בינלאומי, לעשות - במסגרת המרחב המוגן יחסית של פעילות הומניטרית ומעבר לו - כדי לתת משמעות לכבוד האדם של הפליטים הפלסטינים, כדי לקדם את המודעות למטרה החמקמקה של צדק לפלסטינים ושל מדינה משל עצמם, וכדי לנצל הזדמנויות לפתרון ה סכסוך.”

נציבת אונר”א, קארן קוניג אבו-זייד

סעד ושירותי רווחה

המחלקה לסעד ולשירותי רווחה של אונר"א מרכזת את מאמציה בעניים שבפליטים, ותומכת בהם, בין השאר, באמצעות סיוע במזון, מגורים, תמיכה כספית ומימון הוצאות אשפוז. המחלקה פועלת גם לקידום אי-התלות ולשיפור רמת החיים דרך פרויקטים של פיתוח קהילתי. היא מציעה תמיכה כספית וטכנית ל-104 תכניות נשים ולמרכזי שיקום קהילתיים המעניקים לפליטים הכשרה מקצועית, מעונות יום לטיפול בילדים, ייעוץ ושירותים חברתיים אחרים.

תמיכות כספיות זעירות

המחלקה לתמיכות כספיות זעירות של אונר"א מספקת שירותי מימון כוללניים. מטרת המחלקה לעזור לעסקים זעירים, לעסקים ביתיים ולנשים לפתח עסקים, ליצור מקומות עבודה ולשמר אותם, להגדיל את הרכוש האישי, לשפר את סביבת המגורים, להעצים נשים ולצמצם את העוני. בשנת 2008 העניקה המחלקה 23,858 הלוואות בערך של 30.53 מיליון דולר בכל אזורי הפעילות של הסוכנות.

תשתיות ופיתוח מחנות

היחידה לתשתיות ולפיתוח מחנות אשר הוקמה בשנת 2004, שמה לה למטרה להבטיח לפליטים תשתיות ותנאי מגורים הולמים. אונר"א מפתחת מודלים מתוחכמים של מחנות, בהתבסס על נתונים פיזיים וסוציו-אקונומיים שיאפשרו זהו ומענה על הצרכים הדחופים ביותר של תושבי המחנות.

פעולות חירום

תכנית החירום הנוכחית של אונר"א לגדה המערבית ולעזה, שנחנכה בסוף שנת 2000, מבקשת להקל על תוצאות המשבר במקומות אלו מאז האינתיפאדה השנייה. באמצעות סיוע במזון, יצירת מקומות עבודה זמניים, דאגה לפתרונות מגורים, הפעלת מרפאות ניידות ושירותים אחרים, מסייעת התכנית למי שנפגעו באורח קשה מן המאבקים העקובים מדם ומהגבלות התנועה שהובילו למשבר הכלכלי בעזה ובגדה המערבית.

יתרה מזאת, ביוני 2007 יזמה אונר"א פניית חירום לגיוס משאבים בתגובה להרס המוחלט של מחנה נהר אל-בארד בלבנון בקיץ 2007, אשר הותיר 31,000 תושבים במצב של תלות מוחלטת בפעולות החירום של אונר"א בכל הנוגע לאספקת מזון, למגורים ולתמיכה כספית מיידית.

בינואר 2009 יזמה אונר"א "תכנית תגובה מיידית" כדי לסייע לעזה בעקבות ההרס העצום שהותיר אחריו מבצע עופרת יצוקה.

מקורות המימון של אונר"א

הפעולות של אונר"א ממומנות בעיקר מתמיכות של ממשלות שונות ושל הוועידה האירופית. אונר"א זקוקה לכ-545 מיליון דולר לתקציבה הכולל כדי לאפשר המשך מתן שירותים בתחום הבריאות, החינוך והסעד. לרוע המזל, התקציב הכולל של אונר"א סובל השנה (2009) מגרעון של כ-120 מיליון דולר, ובשל גרעון זה התקשה אונר"א להגשים בשנת 2009 את תכניתיה ולענות על צורכי פליטי פלסטין.

פניית החירום לגיוס משאבים למען עזה ולמען הגדה המערבית, שיצאה בשנת 2009, נועדה לגייס קרוב ל-275 מיליון דולר. זוהי פניית החירום הגדולה ביותר שיזמה אונר"א מאז הקמתה. גם ביוני 2008 יצאה אונר"א בפנייה לגיוס 228 מיליון דולר לשיקום מחנה נהר אל-בארד בלבנון. הפנייה לשיקום ראשוני ולסעד במחנה נהר אל-בארד נועדה לגייס 42.7 מיליון דולר בתקופה שבין אוקטובר 2008 לספטמבר 2009.

בינואר 2009 אונר"א חנכה תכנית תגובה מיידית בת תשעה חודשים, בהיקף של 345 מיליון דולר, לשיקום שירותים חיוניים לפליטים בעזה.

סוכנות הסעד והתעסוקה של האומות המאוחדות למען פליטי פלסטין במזרח התיכון (אונר"א) היא סוכנות לסעד ולפיתוח אנושי המספקת חינוך, טיפול רפואי, שירותים חברתיים, שירותי תמיכה כספית, סיוע בשיפור המחנות ועזרה בשעת חירום ל-4.6 מיליון פליטים החיים ברצועת עזה, בגדה המערבית, בירדן, בלבנון ובסוריה.

מהו המנדט של אונר"א?

אונר"א נוסדה בשנת 1949 כדי להעניק סיוע הומניטרי לפליטי פלסטין. אונר"א עוסקת בפליטי פלסטין וממשיכה לספק להם שירותים תוך ציפייה לפתרון מצבם הפוליטי הייחודי.

מי הוא פליט פלסטין?

אנשים ובני משפחותיהם שחיו בפלסטינה המנדטורית בין יוני 1946 למאי 1948 ואיבדו הן את ביתם והן את מטה לחמם כתוצאה מן המלחמה בין ארצות ערב לישראל נחשבים פליטים.

היכן גרים הפליטים?

שליש מן הפליטים גרים באחד מ-58 המחנות הפזורים על פני המזרח התיכון. שני השלישים הנותרים חיים בערים, בעירות ובכפרים בארצות המארחות, כמו גם בערים שונות ברחבי העולם. אונר"א מספקת שירותים לפליטים בחמישה אזורי פעילות, בין אם הם גרים במחנות ובין אם לא. הסוכנות מספקת חמישה סוגי שירות עיקריים וכן סיוע בשעת חירום על פי הנדרש.

חינוך

מתן חינוך לילדי הפליטים הוא שדה הפעילות הרחב ביותר של אונר"א, ומוקצים לו מחצית התקציב ו-75 אחוזים מאנשי הצוות של אונר"א. חינוך יסודי חינוך ומכינות ניתנים ב-684 בתי ספר הפזורים בחמשת אזורי הפעילות.

בריאות

שירותי הבריאות ניתנים באמצעות הרופאים של אונר"א ב-134 מרפאות פעילות ביותר. המרפאות מספקות טיפול רפואי ראשוני המתמקד באם ובילד, בתכנון משפחה ובמניעת מחלות.

אודות אונר"א

כ-4.6 מיליון פליטי פלסטין החיים בחמישה אזורים שבהם אונר"א פועלת - ירדן, לבנון, סוריה, רצועת עזה והגדה המערבית, כולל מזרח ירושלים - זכאים לשירותים, ובכלל זה חינוך, טיפול רפואי, שירותי רווחה, מגורים, הלוואות בסכומים קטנים ועזרה בשעת חירום. אונר"א מעסיקה קרוב ל-30,000 אנשי צוות, רובם פליטי פלסטין. כמעט כל הפעילויות של אונר"א ממומנות באמצעות תרומות. התקציב של אונר"א לשנת 2008-2009 עומד על 1.1 ביליון דולר, וסכום זה מכסה את ההוצאות השוטפות לחינוך, בריאות, סעד ולשירותי רווחה. המטות של אונר"א נמצאים בערים עזה ועמאן.